

1913 július hó 3-án átvettem
Jabb

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

37-ik szám.

Péntek, július 4.

Előfizetési ár szétválással:
HELYBEN:
Egy hóra 1 korona
Negyedévre 3 " "
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
Egy hóra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Felelős szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhely:
DEBRECZEN,
Dorabos-utca 7. szám.
Telefon: 422.



Politika és humanizmus.

Tisza István gróf diszpolgársága.

Az államkormányzat tudományának legegyszerűbb követelménye, hogy a gyakorlati politikát nem csupán rideg ésszel, üzleti számításal és érzéketlen következetességgel, hanem emellett nemes indulattal, emberbaráti szeretettel, lelki nemességgel, körültekintő emberies gondolkodással és szívjósággal kell gyakorolni.

Csakis annak a nemzetnek van elviselhető sorsa, csakis az a nemzet remélhet a jövőben, az a nemzet nincs kiszolgáltatva a véletlenség és meglepetés katasztrófájának, — csakis az a nemzet viselhetik tisztelettel és becsüléssel azok iránt, akik őt vezetik és kormányozzák, amely nemzetnek politikai és közgazdasági életét olyan államférfiak vezetik, akikben ész és tudás, szívjósággal és emberies fenkölt gondolkodással párosulva teljesíti a kormányzói hivatást.

Akik ilyen képességekkel és tulajdonságokkal felvértezve kormányozzák a maguk nemzetének és országának élethajóját, — azok igazi államférfiak, azok hivatott és reátermelt politikusok!

Szerencsétlen az a nemzet, amelyiknek nincsenek ilyen államférfiai, vezetői; szerencsétlen, mert nélküli azokat a szellemi és erkölcsi erőket, amelyek az önálló életberendezkedés és az önálló érvényesülés elengedhetetlen tényező, amely tényezők nélkül nem képes a többi önálló nemzetek közé magát felküzdeni és tehetetlen ott magának tiszteletreméltó helyet elfoglalni és sorsot biztosítani.

De még szerencsétlenebb az a nemzet, amelyiknek soraiban az ész, tudás és szívjóság minden nemes tulajdonaival felruházott és megáldott államférfiak vannak, de ezeknek nem szabad, nem lehet a saját nemzetük és jólétéért s boldogulásáért érvényesülni, mert ezt esetről-esetre meghiusítja egy nemzetgyűlöltő felsőbb hatalom...

Mi sors várhat arra a nemzetre, amelyik hiába hoz meg minden áldozatot; hiába kér, hiába rimánkodik és hiába vergődik kétségbeesve, hogy ne zárják el őt a boldogulás, a tisztességes megélhetés kilátásaitól... hiába rimánkodik, hogy lelkiismeretlen gonoszszággal ne fosszák meg őt becsületes munkával megkeresett napéltő kenyereitől, ne kényszerítsék az éhenhalásra, a végpusztulásra, s ne üzzék őt embertelen erőszakkal a legirtóztatóbb kétségbeesés örvényébe; minden áldozatkészség, minden könyörgés és rimánkodás hiábavaló: mindezekre gunyos háhóta és fenhéjazó elvadult visszautasítás a felelet.

Ilyen helyzetet teremtett nálunk a nemzeti munkapárt és Tisza István gróf uralma. Valamennyi jajszó az országban felsikolt, valamennyi éhínség által halálra kinezott, avagy bűnre kényszerített szerencsétlen ember átkos panasza felsóhajt, ... ezek mind-mind Tisza István gróf kormányzói érdemeinek dicshimnuszait zengik el.

Ilyen emberrel kormányoztatja ezt a szerencsétlen nemzetet a bécsi durva erőszak. Ha ez még tovább tart, komolyan lehet félni attól, hogy ma-holnap felbomlik minden jogrend, elvadulnak az erkölcsök, kivész az emberek lelkéből a törvénytisztelet és erkölcsi kötelesség érzülete... Akkor aztán gyönyörködhetik a lelkiismeretlen, durva erőszak ennek a nemzetnek véres táncában, ennek az országnak összeomlásában, végpusztulásában és a maga Tisza Pistájában!

És ennek a Tisza Istvánnak itt Debreczenben működő kormányközegei, az ő principálisuk (Tisza István gróf) nagyságától és országboldogító kormánypolitikájától annyira el vannak ragadtatva, hogy Tisza István gróft az államkormányzat terén szerzett érdemeiért megjutalmazásképen Debreczen sz. kir. város diszpolgárává akarják

megválasztatni és a város törvényhatósági képviselő testülete által bizalmat és tiszteletet akarnak neki szavaztatni.

Debreczen sz. kir. város jóhírnevének meggyalázása nagy lelkiismeretlenség lenne azoktól, akik itt, a város falai közt élnek, s e városnak minden jótéteményében és emberbaráti szeretetében részesülnek.

A hálátlanság még az oktan állatnál is visszatetsző és természetellenes, emberhez méltó tehát egyáltalában nem lehet!

Sokkal könnyebb egy városra szégyent, gyalázatot hozni, mint annak jó hírnevét megoltalmazni a hivatalos erőszak lelkiismeretlen támadása ellen, különösen ha az a hivatalos hatalom igazságtisztelet- és erkölcsi kötelesség-érzet hiányában szenved **(K. P.)**

Érettségi után.

Néhány szó az egyesületekről.

Debreczen, jul. 3.

Most, midőn a magyar társadalomnak ismét egy újabb generációja hagyja el a szülői házat, hogy az élet küzdőporondjában felvesse a harcot a megélhetés nehézségeivel, bizonyára nem minden szülőnek jut eszébe, hogy a magára hagyott fiatal életnek most éll be a legvélségesabb időszak. Hivatatosan érettnnek van nyilvánítva a gyermek, de ez a hivatalos szentencia mindenre inkább alkalmasnak látszik, ha tekintjük összes előfeltételeit: a nevelési idő, eszközök, elméleti módját, csak arra nem, hogy vajakiról azt éllapítsa meg: érett-e vagy életképes-e? A legnagyobb ellentmondások és csalódások az érettségi után érik a fiatal embert. Egészen nyugodtan megéllapíthatjuk, — hogy túlnyomó nagy része van a véletlennek abban, hogy hasznos tagjaivé lesznek-e az ifjak a társadalomnak s nem züljenek-e el, mihelyt kikerülnek a szülői gondozás ajól. A véletlen okozza, hogy a még jóra, rosszra olyan fogékony fiatal lélek jó vagy rossz környezetbe kerül. A környezetnek, a társaságnak döntő befolyása van a hatása ajá kerülő fiatal emberre.

**A „Bikszádi”
természetes**

Gyógy-ásványvíz

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

vegyi alkotászeinél fogva a legjósabb. Gyógyhatása fölülmúlja a hasonló természetű ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idei természetű savanyu borral vegyítve kellemes ital.
„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

S meddig áll fenn ez a bizonytalanság? Egész hátran azt felelhetjük e kérdésre: amíg a mai társadalmi rend a maga hibás és hiányos intézményével együtt fennáll. Amíg az állam kezébe nem veszi nemcsak irányítólag, de parancsolólag az ifjak tovább nevelését és képzését.

A mai rendben, a takolés rendjében a hiányok pótlására és hibák javítására sok eszköz szolgál. Talán egy nemzet társadalmi sem alkalmaz olyan jó eszközöket, mint a német.

Németországban nagyon sok az egyesület. Az egyetemre kerülő ifju mindenestre tagja lesz vajamejlik egyesületnek. Minden ifju megtalálja a hajlamainak megfelelő egyesületet, amelyben pihenésre szánt idejét eltölttem fogja s amelyben férfikarakterének alapvonatait jórészt megszerzi. Bármelyik német egyetem épületébe lépjen be az ember, az előcsarnok falait mindenütt teleaggatva látja a számtalan egyesület hirdetéseivel, tarka címereivel, színeivel, monogrammjával.

Próbálja meg az ifju, hogy ne lépjen be egyetlen egyesületbe sem: eo ipso tagja lesz a «Finkenschaft»-nak, amelynek 10—15 fele szakosztályában mindenfelé foglalkozhatik a nyelvi tudományoktól kezdve a turista-sportig.

A német diák mint vajamejlik egyesületnek a tagja éli je egyetemi évet s csak mint ilyen jetezik s nem mint egyén. Az ember társas lény s csak mint egy vagy több társaságnak, egyesületnek a tagja szerepelhet. S abban a körülményben egy nagyszerű szociális igazság nyer kifejezést, amely alapul kell, hogy szolgáljon minden társadalmi probléma megoldásánál, így az ifjak nevelésénél is.

A mai rend első és legajapósabb hiánya az, hogy nem lehet korán házasodni. A nemzeti érettség után jó időt kell várni a családalapításig. Itt az első ejjentmondás, amely jórésben okaa mnak, hogy a nemzedékek folyton satnyulnak. A mai rend takolási művelete ezzel szemben abban áll, hogy nemes foglalkozások csatornáin igyekeznek bevezetni az energiát.

Sportok, művészetek s a zezek művelésére szolgáló intézetek, egyesületek mind mellékes célt szolgálnak jórészt amejjett, hogy természetesen főcéljaikat is megvalósítani igyekeznek.

Az egyesületek a társadalmi fő pótló eszközei, amelyekkel az individuálisztikus rend jól fejismert hibáit javítani, hiányát pedig pótolni akarja. Kimondhatatlanul fontosak a társadalmi rendben az egyesületek. S az állam feladata ma még ezek támogatása, de egyidejűleg lépésről-lépésre államosítani mindent. Lejért az állami irányítások deje, de elkövetkezett a parancsoló állam szüksége. Fokozatosan kell bejnyulni az államnak a magánéletbe, hogy megmentse létfenntartó elemét: a nemzet legértékesebb részét: a művelt fiatalsgot!

A délvidéki árviz.

Kiöntött a Körös.

(Saját tudósítónktól.) A ma érkezett jelentések már vigasztalóbbak, mint azok, amelyek a tegnapi napon érkeztek a délvidéki árvizről. Az áradás mindenütt szűnőfélben van, bár a Maros mentén még mindig komoly a helyzet. A mai tudósítások arról szólnak, hogy az árviz Erdélyben is tetemes kárt okozott, mert a Nyérad és Körös folyók is kiöntöttek. A legutóbbi eseményekről a következő tudósításunk számol be.

Marosvásárhely: A nagy esőzések folytán a Nyérad már hétfőn kilépett medréből és beletáratlan károkat okozott. Cserefalva, Akosfalva, Tolgyafalva, Ijencfalva, Tiszahéza és a vidék egészen Néradtől viz alatt állanak. Süketfalva és Demeterfalva házaiba az ablakon folyik be a víz. Szovátera a kocsi- és autoforgalom ej van zárva. Az áradás víz alá borította a szentföldeket is egy méter magasságban. A nyomor óriási.

totta a szentföldeket is egy méter magasságban. A nyomor óriási.

Nagyvárad: Az utóbbi napok esőzései következtében a Körös vize megduzzadt és egyre ijesztőbben emelkedik a víz szintje. Éjlesd környékén a víz kilépett medréből és éjlesdtől Tónódig a buzaföldek teljesen víz alatt állanak. Az áradásnak emberáldozata is van. Egy Moldura László nevű körösbányász ember az árviz által a parthoz sodort fatömböket akarta kifogni a Körösből, de a rohanó ár a szerencsétlen embert elragadta és a folyóban jepte halálát.

Szilágyosmlyő: A Kraszna folyó a folytonos esőzések következtében kiáradt és Szilágyosmlyő város Vadkert nevű városrészét elöntötte. A víz behatolt a villamvilágítási vállalat gépházaiba is, mnek következtében a város egész éjjel világítás nélkül maradt.

Deva: A Maros áradása az elmúlt éjjel elérte a tetőpontját. 3—6 kilométer széles és 12—13 kilométer hosszú terület viz alatt van. Sztrigy, Bajesd és Kus községeket is elöntötte a víz.

Kolozsvár: Kolozsvárt és környékén már napok óta szakadatlanul esik. A Szamos a nagy esőzésektől megnőtt és Gyulánál kiöntött az országra.

Lugos: Nádorhegyen ma déljött fehérszakadás volt. A Bisztra megáradt és elsodort egy vashidat. A Temes, mely mér apadni kezdett, a felhős szakadás következtében újból egy méterrel emelkedett. Forrásfalva községet elöntötte a víz. Domjan Vaszilé az utcára ment, megbotlott és bejefut a vízbe.

**Miért olvas reggeli lapot,
amikor a „Debreczen” tizen-
két órával előbb számol be
minden eseményről.**

László és Fenyő műszaki üzlete

Debreczen, Hunyadi-utca 13. Telefon 3-51.

Szomorú viszontlátás.

Pár nappal ezelőtt hallottam, hogy minő lenézőleg beszéltek a rendőrökről.

— Igazuk van — mondtam magam is. Valamennyien együttvéve nem érnek egy fabatékot. Mi, akik bizonyos távolságból látjuk őket, így gondolkodunk. De ha szívesek lesznek meghallgatni...

Falusi birtokomon a kertész egy Ujjman nevű elzəsi ember, ezelőtt rendőr volt. Ötvennyolc esztendejének dacára egészen fiatal külsejű. Hosszu időn át jó egynehány bitangot tartóztatott le, ma pedig gyöngéd növénykéket helyez gondosan üvegbúra alá és erős, nagy durva keze, amelylyel nem egy banditát tett ártalmatlanná, most gondosan kötözgeti fej a hajszálfinom növényeknek jehajló ágacskaikat. A virágok egészen étváltoztatták.

Egik reggelén a veteményes kertben találkoztam veje. Ej a száncáknak adott bőséges öntözést s azok még mind a víz sulya alatt ejterítve voltak, mikor ő feltűrt ngujjal, kezében az üres kannával ejndult tőlük. Ugyilátszott, beszélgető hangulatban volt mert ő szólított meg:

— Kilenc éve vagyok már a nagyságos urnél és mondhatom, igen boldognak érzem magamat... boldogabbnak, mint azejött! Az valam rettenetes hivatás volt, ejh'heti uram! Bár egy fejjel megrövidítsek vagy ejthosszan beszéljek őket, még mind'g mincsenek eléggé megbüntettel. Inkább arra kényszerítének, hogy rend-

őrök legyenek... pár hónapig csupán, akkor eleget szenvedtek volna! Természetesen a közönség tiltakozna ez ejjen. Mikor új dolgozóközönyt elemkötve, nyugodtan munkélködöm, így látva, azt híhetnék, hogy ejetem egész simán folyt le, olyan megelegetedtem látszom. Pedig a balsors ugyancsak nem kerültél s értek olyan bajok, amelyekről regényt jehetne imi...

Egész fiatalon nősültem s az első időben csupán munka és gond volt életünk. Később új nyomorúság jutott osztályrészül... egyetlen gyermekünk... Szerencsétlen anyja és én nem tudtuk, mitévők legyünk veje. Sok gonosz tette közül egyet, a legborzasztóbbat ejmondom önnek:

Gyöngyöri nyári éjszaka volt. Az égbolt ká-volt rakva csillagokkal, a hold fehéren világított. Ennek most tizenkét éve jehet! Körsétemat tettem a bois de Boulognefőj Passy-g és lassan lépdjtem egyik társam, egy korzói mellett, akinek olyan füje volt, hogy a hangyák futását is meghallotta. Időről-időre egy-egy kócsi hajtatott el mejtünk, mejnek üveglakai mögött szerejmes pár csokjódzott. Tisztera szerejmeire termett éjszaka volt ez. Hirtelen borzalmas kiáltást hallottunk a nagy csendben, s utána pár szót: Segítség! Gyj!... Taján harminc lépésnyire volt tőlünk az ejlető. Odarohantunk, mintha puskából jöttek volna ki bennünket. Egy ember térdelt egy szép fiatal, vjékos felöltös, frakkos ur mellett, azt fojtogatva. Hihetőségélből jöhetett, mikor a bandita mejtámadta, akinek még csak annyi deje sem volt, hogy szitkozódhassék, mikor már a bilincs a kezén volt.

De a szerencsétlenség azért mégis megtörtént, mert a szegény éldozat, még egész ifju emberként halálos késszurást kapott. Vékony, rczaszínű vonal húzódot arcán végig szöke bajuszán át fehér ingmeljére, mejben aranygombok s csillogtak. En azt mondtam pajtsomnak, hogy elviszem a banditát az őrszobára és visszátérek hordjgygyal, meg emberekkel.

— Te pedig... te gazember... előre és ne kísérelj meg semmit, mert vesztéd jehetne. anynyit mondhatok!

Elindultam veje... tén ötszáz lépésnyire tőlünk volt az őrszoba. Nem próbélkozott szabadulni. Nem s jehette volna könnyen. Keze bilincsben volt és gallérját szorosan tartottam, egy piljanatra sem tévesztve szem elől. Hogy nem volt kedvem beszédbe ereszkedni veje, azt könnyen elgondolhatja uram, ugye? De egy gézlémpa ejött hirtelen megállt, elem toppant és így szót:

— Nem ismersz meg?

Egy fejmozdulattal jedobta magáról sapkáját, mely szemére volt húzva és... Az én fiam volt! Jean!

Az ördögbe is! Bár éveken keresztül ne tettünk volt egyebet, mint az utca söpredékét ejlenöriztük, az ember mégis csak ember maradt, nemde uram? A vér meghűjt ereimben... Fölnéztem... Ő volt vajóban. Tétova tekintettel, nyitott szjjaal imbolgyott ide-oda, aztán nehezen tagolva a szökat, beszélt: — Apuskám, hiszen neked nem vettem semmit... pedig téged is megölhettek volna... ugye, most nem hagysz elveszni... ugye nem?

A balkáni testvérháború.

Véres harc Istipnél.

A Balkán-szövetség, mely megsemmisítette az európai török birodalmat, romokban hever és Macedónia délkeleti részében kitört a háború Szerbia, Bulgária és Görögország között. Háiban hivatkozott tehát a car a szlávság magasabb együttérzésére, nem sikerült testvéries osztozkodásra bírni a zsákmányon hajbakapott szövetségeseiket. A cári koronának nincs már tekintélye ott, ahol a faji rokonság és a valóság azonososság felett a feneketlen gyűlölet lett urr.

A diplomáciai viszony még nem szakadt meg, de ennek a mostani viszonyok között nincs semmi jelentősége.

Az a jegyzék, amelyet tegnap a szóliai görög követ a bolgár kormánynak átnyújtott, a durva sértések egész özönét zúdítja Bulgáriára. Ilyen hangon nem a szövetséges beszél, hanem olyan ország, mely másik pillanatban már rámadni készül, mely a fegyverekre bízta a test. Ezt a hirtelen változást természetesen a Romániában beállt fordulat idézte elő és valóban nem irigylésre méltó Bulgária helyzete, a mely az imént jelezte háborúban amugy is nagyon meggyöngyült.

Szerbiával és Görögországgal talán még könnyen végezhetne, de ugyanakkor az a veszedelem fenyegeti, hogy Románia friss és érintetlen és táján fejlettebb hadserege háttán támadja.

Ezaján pedig Macedóniában teljes erővel megindult a háború a szövetségesek között. Istipnél véres csata dult, amely a bolgár jelentések szerint a bolgárok győzelmével végződött és Istip maga is a bolgárok kezébe került.

A legutóbbi eseményekről a következő téviratok számolnak be:

Győznek a bolgárok.

Belgrádból jelentik: Tegnap a harc Rivoljac és Gumilcina között 70 kilométer hosszú vonalonn folyt le. A bolgárok eddig három pont

Miért is nem haltam meg abban a pillanatban, vagy miért nem tört ki rajtam a téboly, még sem tudom. Mert ez lett volna a legtermészetesebb. De más történt, csoda... Éreztem, amint a jéghidegség szívemről agyamba bódult; egy pillanatban ezerféle élműlt dolog volt előttem. Az a nap is, melyen ez a szerencsétlen világra jött... a keresztese... kicsiny kedves arccskája a púgyavánkos fodrai között... az iskolában láttam, ahol könnyen és gyorsan tanult... szegényes lakásunkat a hatodik emeleten... szerencsétlen anyját, amint kis ágya fölé hajolt... első típegő lépéseit... az örömet előlött oh uram el sem képzelheti. Aztán mikor nagyobbacska lett és csókómat iftokban ejcsente, hogy fejére próbálja... Aztán elképzeltem a rettenetes katasztrófát, amit ez az eset előidézne: anyja életében esne össze a hír hallatára... és a japok cikkeit! Becsületes nevűnkét láttam a fertőbe taszítva...

Hogyan magyarázzam meg önmek, hogy a borzalom mellett akaratom elenére milyen határozottan gyöngédséget és részvétet éreztem a boldogtalan fiút, aki a fiam volt! Megszabadítottam kezét a bilincstől és hajkan mondtam: — Léisd, hogy eltűnjel.

Sohasem láttam viszont. Ha rosszat tettem, bocsásson meg érte az igazságos Isten... Nem bírtam mésként cselekedni.

Az utols észöknél Ullmann, a derék elsőszí kertész jehajolt, hogy a nagy csigét levegye egy képképosztának levejéről.

Henri Lavedan.

ton verték vissza a szerbek támadását, elfoglalták megszállva tartott pontjaikat és ott elszéncolták magukat.

Bécsből jelentik: Ideérkezett jelentések szerint a bolgárok hosszas, ekkeseredett küzdelem után a szerbeket Istipből elűzték. A csata rendkívül heves volt. A szerbek nagy erővel támadtak reá a bolgárokra, de a bolgár égyuk megtörték a támadást. A bolgár tüzérség a szerb csapatok sorai között őriési pusztítást vitt végbe. A szerbek teljesen föladták a hadállásukat és vad futással menekültek. A bolgár tüzérség ágyuzása oly heves volt, hogy Istip maga is romokban hever. Estére a bolgárok megszállták Istipet.

Zimonyból jelentik: Belgrádból ideérkezett tévirat szerint a bolgárok kedden délután Istipnél megtámadták a szerbeket. Ugy a bolgárok, mint a szerbek részén százezer főnyi volt a sereg. A bolgárok ismét elfoglalták az eddig megszállva tartott stratégiai pontjaikat.

A hármás entente fellépése.

Szófiából jelentik: A hármás entente követei tegnap nyomatékos lépést tettek a bolgár kormánynál, hogy engedékenységet és türelmet tanácsoljanak neki.

Danev dr. miniszterelnököt este a királyi kihallgatáson fogadta. Az ezzel kapcsolatba hozott lemondási híreket illetékes hegyen alaptalannak jelentik ki.

Elégítelt Szalonikéért.

A bolgár táviratiroda jelent: A görög rendőrségnek Heszaposzev tébomokkal szemben tanúsított felháborító viselkedése és a szaloniki bolgár csapatok lefegyverzése következtében az athéni bolgár követ utasítást kapott, hogy tiltakozzon a görög hatóságok eljárása ellen, amely ellenkezik a nemzetközi joggal és minden szokással és minden tekintetben kifogásolandó. A bolgár kormány kijelenti, hogy a szaloniki bolgár katonák bármilyen bántódásért Görögországot felelőssé fogja tenni.

Bulgária békés.

Szófiából jelentik: A sajtó kommentárja a legutóbbi incidensek által teremtett helyzetet, kímelve a bolgárok kifogástalan lojalitását, valamint azt a törekvésüket, hogy a területviszony ügyet békés megoldásra vigyék. Ez a törekvés rokonszenves, eljöttében áll a Szerbia és Görögország szüntelen sakkhuzásaival és következtével. A japok egyöntetűen kijelentik, hogy Bulgária, miután Szerbia és Görögország rákarják kényszeríteni a háborút, ez elől nem fog gyóván kitérni.



A dohányzók még nem tudják eléggé, hogy éppen ő reájuk nézve milyen fontos a naponkénti szájalpolás Odollal. Eltekintve ottól, hogy az Odol a hölgyeknek annyira kellemetlen nikotinszagot megszünteti, mindenkinek aki sokat dohányzik egészségi szempontból kötelessége, hogy a száját naponként Odollal alaposan megtisztogassa, különben fogai idővel megbarnulnak.

Tanfolyam

az ipartestületi jegyzők részére.

Az iparkamara közleményei.

Debreczen, jun. 3.

A kereskedelmi és iparkamara közli:

A debreczeni keresk. és iparkamara az ipartestületek működésének fejlesztése céljából június 10—17. napjain ipartestületi jegyzők részére továbbképző tanfolyamot rendez. A tanfolyamot a kamaránál tartják meg. A tanfolyam az ipartestületi élet gyakorlati igényeire tekintettel igen gazdag anyagu programmi szerint fog lefolyom.

A programmból látható, hogy előadásokat tartanak a kamara tisztviselői közül: Szépvay Gyula: az ipari érdekképviseletéről; az iparfejlesztésről; az ipari hitelről. Récz Lajos dr.: aki egyuttal a tanfolyam vezetője: az ipartörvényekről; ipari közigazgatásról, mértékügyi szabályokról; iparosok szövetkezetéről; iparosok nyugdíjáról. Radó Rezső dr.: általános jogi ismeretekről; iparosok adójáról; ipartestületek feladatáról a közjellekedés javítása terén.

Megnyerte továbbá a kamara előadásoknak tartására Debreczen ipari életének több kiváló szakfőnökét. Így előadásokat tartanak: Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök: az ipartestületek modern feladatairól. Sztankay F. Béla fémipari iskolai igazgató: a kisipari érdeklő technikáj és technológiai alapismeretekről. Gáspár Géza dr. munkásbiz. pénztári főorvos: a munkásbiztosításról. Bakányi Ede dr. tiszt. orvos: az iparegészségügyi alapismeretekről. Csurka István, a debreczeni iparostanonciskolák igazgatója: a tanonciskolák reformjáról; az ipari számvetés, könyvvitel és levelezés fontosságáról. Scheibner Gyula debreczeni ipartestületi jegyző: az ipartestületek ügy- és vágyonkezeléséről.

Ezzel kapcsolatban a m. kir. postatakarékpénztár igazgatósága is egy kiküldött útján ismerteti a postatakarékpénztár hivatását az ipartestületi vágyonkezelésben.

A tanfolyam résztvevői meg fogják együttesen tekinteni Debreczen ipari intézményeit, s kiválóbb iparvállalatait és a közhasznú munkáskerteket. A tanfolyamot értekezlet fogja befejezni, melynek feladata a kamara és az ipartestületek érintkezésének fejlesztése s hogy a jövőben tartandó újabb jegyzői tanfolyam irányai tárgyában megállapodást létesítsen.

A tanfolyamra már eddig 25 jelentkező van, újabb jelentkezések a tanfolyam megnyitására elfogadhatnak. Jelelkezhettek az ipartestület tisztviselői. A résztvevői d'jtajan. Résztettes programot — előadások árabesztását — a kamara hivatala ad.

Modern négyenobás

utczai lakás

vilanyvilágítással és vízvezetékekkel

augusztus hó 1-től

KIADÓ.

Értekezhetni itt a szerkesztőségben, vagy dr. Elek Dezső ügyvéddel Werbóczy-utca (iparkamara-palota.)

Város.

A városi tanács ülése

Debreczen, jul. 3.

Debreczen sz. kir. város tanácsa ma délelőtt 9 órakor Kovács József polgármester elnöksége alatt ülést tartott.

[Az ülés idejének legnagyobb részét a bíróság ítéletei ejlen a tanácshoz beérkezett felekezések foglalták le, melyeknek mintegy háromnegyedrészét — a sokszor hangoztatott és nagyon is érezhető rossz pénzügyi viszonyokra tekintettel — feleeres állította le a tanács.

Egy ilyen kihágás kifejezéséből kifolyólag egy jellemző és — sajnos — mely igazságu kijelentést hallottunk az elnöklő polgármester szájából.

[A vasárnapi munkaszünet megszegéséért 30 korona pénzbírságra ítélte el a kihágási bíróság az egyik helybeli kereskedőt, aki ez ellen felekezést adott be a tanácshoz. Kovács József polgármester meghallgatja a referensét, aztán megjegyezte:

— Pedig jobb, ha dolgoznak vasárnap délelőtt, mintha a kocsmában ülnék!

A tanács a kereskedő büntetését 10 koronára szállította.

[A tanács által tárgyalt többi ügyekről tanpünk más helyen számolunk be.

* **A három millió kölcsön.** A Debreczeni Hitelbank beadványt intézett a miniszteriumhoz, hogy a miniszter engedélyezze azon pontját, mely szerint «a kölcsön csak a kórház céljaira folyósítható», a saját érdekében jobb megvilágításba helyezze, illetve magyarázatot kérjen arra nézve, hogy ez a kikötés hogyan értenődő. A belügyminiszter leírata ma érkezett meg ebben az ügyben a városra, mely szerint a kölcsön fevétele, illetve annak hovaforrása ellen semmi kifogása nincs. Így a kölcsön bármely percben fevéhető.

* **Közvesztés városi épület.** A rendőrfőkapitányság átírta napokban a városhoz, hogy a Kossuth-utca 20. sz. ház, mely a város tulajdona, közvesztéses s utasította a várost a hibák, illetve a ház kijavítására. A tanács mai ülésén foglalkozott ezzel az ügygel s elhatározta, a bérháznak a rendőrség által előírt módon való kijavítását.

Elítélt tolvaj

Százhusz koronáért 3 évi fegyház

Debreczenben is garázdálkodott.

Szeged, július 3.

Schönstein Márton vajamkori könyvgyűnök eljandó szereplője a bűnügyi krónikának. Pár évvel ezelőtt Debreczenben is «működött», még pedig jó ideig és jó sikerrel. Azonban akkor is betelt rajta a közmondás, hogy addig jár a korsó a kútra, míg eltörik, mert egyszer rajtakapták és elhojconcozták Debreczenből.

Akkor aztán gondolt egy nagyot és működésének színterét áttette Szegedre, ahol azonban szerencsétlenségére nagyon is jól ismerték és így

csakhamar rajtavesztett manipulációján, mert a rendőrség eljandó fejjűgyet alatt tartotta

Így aztán csakhamar ismét — immár ötödször — a vádlottak padjára került. A csongrádi országos vásáron történt, hogy Schönstein Sándor a korcsmaajtóban álldogáló Juhász Balázs garázdálkodó mejjényzsebéből kilopta százhusz koronát tartalmazó bőrzacsokját. A garázdálkodó és felesége észrevették a lopást, mire Schönstein futásnak eredt. Az asszony utána irandott és el is fogta, a tolvaj azonban kiszakította magát Juhászné karjai közül és tovább futott. Utközben eldobott egy zsebkendőt és visszafordulva mondta:

— Itt van a pénz, csak ne bántsanak!

A zsebkendőben azonban nem volt egy krajcár sem, ezt a trükköt csak menekülésre akarta felhasználni. Többen utána irandottak és végül más hajsza után elfogták. Amikor megmozdították, már egy filjert sem találtak nála és állhatatosan tagadta, hogy pénzt lopott volna ki a garázdálkodó mejjényzsebéből. Több tanu akad azonban, akik létték, hogy egy pizenhárom évesnek létszó fiu futott Schönsteinnek együtt, aki aztán a tumultusban ejtűnt. Valószínű, hogy a gonosztevő utközben ennek a fiúnak átadta a pénzt.

A szegedi törvényszék harmadik büntetőtanácsa Ripó Endre dr. elnöklésével kedden ítélt el a bűnűgyben. A bíróság rovott múltjára való tekintettel Schönstein Mártont három évi fegyházra ítélte.

Királysértő románok

„Nehűnk csak a muszka cár kell.”

A pánszláv eszmék terjedése.

Debreczen, július 3.

(Saját tudósítónktól.) Veszedelemes, forradgó időköt elűnk. A Balkánon jenn ujra dűhűng a heboru réme, benn dűlnak a pártviszályok, pusztítanak az elemek, nehezek a pénzügyi ügyek, a mejjényzés s a hejjzet nem javul. Sőt még egy újabb veszedelem is fenyegeti szegény életű hazánkat. Nemzetiségi vidékeken ugyan ujra mejjndult teljes erővel a nemzetiségi izgatás és újból mejjkezdték a pánszláv eszmék terjesztését, mejjnek az a szomorú eredménye, hogy az amugy sem magyar érzelű jakosságból teljesen kiűrték a nemzets a magyar király iránti tiszteletet, mejj pedig leginkább jellemző a magyar emberre.

Ez okozza aztán azt, hogy nap-nap után halunk királysértési esetekről és arról, hogy hol itt, hol ott gyűjűzták meg nemzetiségi becsűletűnköt.

A legutóbb néhány nappal ezejűtt a Nagybánya felű Debreczenbe hajadó vonaton fett bizorúságot két román paraszt arról, hogy miű nagy pusztítást tud véghez vinni a nemzetiségi vidékeken a pánszláv izgatás.

Zsurek Demeter és Dumitrián Flóra fejsűfenecezi jakosok a Nagybánya felű jűvű vonaton utaztak Debreczenbe. Utközben a politikérű fogt több utas közűtt a szó, mikor egyszerre a fentűrt nevű két olűh mejjszűllt:

— ... mink a magyar királyra, nem kell nekűnk, csak a muszka.

— Majd adunk mink nekik, csak jűjűn el az orosz — tűdűtt a mèsik. És tovább gyűjűzták a királyt, mejj a nemzetet.

A kocsiában utazűk Debreczenben a rendűrségűn feljejtették a királysűrtű olűhűköt, akik bajbakerűlve, tagadják a bűncsejkmény elkövetésűt. A kir. ügyészség folytatja a vizsgűjatot.

A Kossuth-utcai átjáró.

Két hónap mulva elkészűl.

Debreczen, jul. 3.

A Kossuth-utcai átjáró ügye végre a mejjvalósűjűs stádiumához közejjeg. Vannak ugyan mejj némi eltérések a tanács és az erdekelt Bosznagy-cég közűtt, azonban ezek — a tanács veleményűe szerint — akár békésen, akár pedig törvényes uton könnyen elintűzhetőkk.

Bosznagyék ugyanis újabb követelésűe akarűnak elűjűpni, azonban a tanács ezzel szemben arra az álláspontra hejjyekedik, hogy a tárgyalások folyamán hozott tanácsű határozat marad érvényűben.

Ezzel az ügyűgel a mai ülésűn is foglalkozott a tanács, mikor is kmondotta, hogy a nyűjtandó átjáró utjában állű fűjűdszűntes épűlet mejj e hű 31-ig lebontandó.

Egyebekre nézve pedig a tárgyalások ajakalműva, hozott tanácsű határozat marad érvényűben.

Kikűtűtte azonban ezeken kivűl a tanács, hogy a kérdésűs tűzlethejjűsűget odaadja 15 évi bérletre 3000 koronáért Bosznagyéknak, az évi bérűssűzűt azonban mejj ez évi július 31-tűl fűzetendű. Köteles ezenkivűl a Bosznagy-cég a fűzetésről, világgűtásról és a hejjűsűg tűzűntartásáról gondoskodni.

A Kossuth-utcai átjáró ügy a tanács veleműsz.

Lopott, hogy malathasson.

A fiu bűne.

Debreczen, jul. 3.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezejűtt furcsa mejjlepetés érte Juhász Sándor csűgkerűű garázdűt. Elűnt ugyanis mintegy 660 koronája, a mejjget reggel fia jejjentűbűben az ügyűba rejjtett.

Mejjette följejtetésűt a csendűrségűn isműrtetlen tettes ejjen, amelly azonnal folyamatra tette a nyomozást.

Elűszűr a gazda fűt akarták kihajgatni, ennek azonban — bűrműnt keresték is — nyomra mveszett. Mejj a kora reggelű órákban ejűűnt hazalűrűl, ahol atűl kezdve színűt sem látták.

A nyomozű csendűrűk azonnal tűzűtűbűben voltak veje, hogy a tolvaj nem jehet mès, mint Juhász Jénos, a gazda kűmives-napszűmos fűar ezűrt utűna kezdtek nyomozni, aminek késű este mejj is lett az eredményű, amennyűben nagy mulatozès közűben mejjtűjűtták az egyik kűlvárosi kűs kocsműbűn, ahol ejjen nagyűban hűzattű a cűgűnygal.

A csendűrűk mejjjelenűse természetűesen a mulatozèsnak végűt szakítottű. A rendűrűk bevittek a fiut a csendűrkaszűrnűgyűba, ahol valatűrűra fogtűk.

Kevés idő múlva csakugyan be is szerte, hogy a lopást ő követte el, még pedig, hogy mulathasson.

A pénzből csak 223 korona 36 fillért találtak meg nála, a többit — vajjomása szerint — elveszítette és elmujatta.

A csendőrség őrizetbe vette a tolvaj fiút, az iratokat pedig beterjesztette a k.r. ügyészségre, amely az eljárást folytatja az apa följelentése alapján a hűtlen fiu ellen.

HIREK.

— **A köztemető bizottság ülése.** 1913 évi július hó 4-én, pénteken délután a köztemető-bizottság a városháza kistanácstermében ülést megtartja, melynek tárgya a köztemetőnek az ügye.

— **A színészek segélye.** Mai napon érkezett le a véroshoz a bejegyminiszter határozata, amely szerint a színészek 14 ezer korona segélyének kiutajására semmi akadály nincs. A tanács elhatározta ennél fogva, hogy a segély első részét, a 7 ezer koronát a legközelebb kiutalja.

— **Gy. O. Sz. határoz.** A Magyar Gyárparosok Országos Szövetsége hatvani Deutsch József bérő halála alkalmából pár sor kíséretében megküldte a véroshoz a gyászjelentést s kérte, hogy a temetésen képviselje magát a véros is. A tanács mai ülésén elhatározta, hogy ez alkalmából részvétleviratot küld a Gy. O. Sz.-nek, mely ajajnökét veszti el hatvani Deutsch bérőben.

— **Hajdúvármegye választói.** Kovács Gyula elispán szombat délejtől 9 órára hívta egybe a központi választmányt, hogy a jövő évi végleges választói névjegyzék ügyében tárgyaljon.

— **Előleg festési munkálatokra.** Thiesen A. és fia cég azzal a kérésrel fordult a tanácshoz, hogy az elvégzett, mintegy 12 ezer koronát tevő festési munkálatokra 5000 korona előlegzetű tadjon ki. A tanács méltánolta is a cég kérését és kimondotta, hogy 3000 korona előleget kiutaványoz.

— **Rosszak a járdák.** A csatornázási vállalat tudvaevően evépezte munkálatait, sőt már a felülvizsgáltnak is vége, a csatornázási munkálatok által fejturkált járdák még ma sítuceknek teljesen rendbehozva, úgy hogy a járdák ennél fogva föltörtek és süppedékesek. A vérosi tanács elhatározta ennél fogva, hogy fölhívja a csatornázási vállalatot a hibák kijavítására.

— **Halálos baleset.** Lada Sándor 17 éves kőmives-napszemes tegnap délután a Kossuth-utca 15. számú ház bontásánál segédkezve, a saját vigyázatlanságából leesett a padlásról az első emelet padlójára s súlyos sérüléseket szenvedett. Beszélitották a közkórházba, ahol egy óra múlva meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Órárt lopott és megszökött.** Miskolci Mihály asztalossegéd panaszt tett a rendőrségen Szabo Lajos asztalossegéd ellen, aki a múlt hó 22-én 30 korona értékű ezüstóróját kikapta kezéből és megszökött Budapestre. A rendőrség nyomozza.

— **Életunt zenész.** Ma reggel felakasztotta menyé szerint szeptemberre már teljesen kész magát az ajtó sarkára Kujbics Mihály népzeneész Homokkert-utca 135. sz. alatti lakásán. Kujbics már 9 hónapja csontdagatban szenvedett s emiatt unta meg életét. Mire tettét észre vették, halott volt.

— **A „Mészárosi részvénytársulat” felszámol, miért is a felsőgallai és miskolci égetett meszet ezentul a Magyar általános kőszénbánya részvénytársulat (Budapest, V., Zoltán-utca 2.) közvetlenül árusítja.**

— **Leesett a taligáról.** Kovács János 13 éves fiu tegnap délután leesett egy taligáról, amelynek rudja a fiu homlokát fejhasította. Sérüléseivel beszélitották a közkórházba, a hol ápolás alá vették.

— **Ének és női zenekar a Magyar Király kávéházban.** Nagy meglepetésben reszesíti városunk szórakozni vágyó közönségét amikor a Magyar Király-kávéház lehozatta a fővárosból Neszmélyi Bösköt és női zenekarát, valamint „38. Rác Laczit”, az uriprimást, Budapest kedvencét. Ez az ének- és zenekar minden este hangversenyt rendez a „Magyar Király” ban s a legelső klasszikus műdarabokat, valamint a legújabb operette és népdalokat fogja játszani. Előadja ezenkívül a Budapesti Fővárosi Orfeum és Royal-orfeum legújabb kupléit, slagereit énekszámait minden este a kávéház közönségének.

— **Egy újságíró az újságírásról.** Kassán retentő mérges veszekedés van az újságírók között. Nyakra-főre folynak a becsmérlései és egyéb pörök. Tegnap is volt egy ilyen tárgyalás a kassai járásbírósnál, ahol újságírók állottak szemben. A per anyagát, ami jó zsiros piszkolódásból áll, nem érintjük, ellenben leközöljük annak a beszédnek egy részét, amit az egyik újságíró mondott. Mi az újságíró? Erre így felel:

— Kora reggeltől napestig, avagy kés ödelutántól hajmájig új az irászatjainál. Koldusszegény, összetört, kifáradt férfiak ezek, eszméikért, eszméikért élnek csupán. Benn a redakcióban csupa szellemi titán. Tejve magas szögondolatokkal, röjék a sorokat a papírra. A melből az erkölcsi és anyagi értékek hatásmas hajmazai kerülnek ki. Mindenkinék jut ezekből az értékekből, csak nekik nem. Már tír az egytől-egyik, mártírja a foglalkozónak, mártírja a hivatásának, gondolatainak, mártírja mélyen érző nagy szívének. Az egyéni érvesülésést nem keresik, sijenre nem pályáznak, csak dolgozni, csak imi akarnak, csak akkor boldogok, csak akkor hevülnek, és csak akkor egyenesedik ki munkában és szenvedésben megörnyedt hütük, ha ragyogó eszméiket papírra vetik. Aztán hazamennek és elkéseregik a maguk keserveit.

Borzalmas öngyilkosság.

Egy főhadnagy tragédiája.

Kolozsvár, jul. 3.

Kolozsvárról jeventi tudósítónk: Barabás Károly honvéd főhadnagy egy róda idegbajban szenvedett; üldözési mánájában folyton arról panaszkodott, hogy fejebbvaó megkeserítik az életét. A főhadnagy apósa Lapage Miklós, a legtekintélyesebb kolozsvári ke-reskedők egyike, rábeszélte véjét, hagyja ott a katonaságot és vállajjon polgári foglalkozást az ö egyik üzletében. Barabás főhadnagy megfogadta a tanácsot, hatheti szabadságot kért ez redétől és ma reggel kellett volna belépni egy vaskereskedés irodájába, amely Lapagenek és egy másik vejenek közös tulajdona. Az önmagá-

val meghasonlott katonatiszt azonban mést cselekedett.

Ma reggel egy nagy kajiberű vadászfegyverét robbanó golyókkal töjtötte meg és a meljébe lött.

A hatás borzasztó volt. Barabás teste majdnem egészen szétroncsolódott és a véros husdarabok a fajra és a menyezetre tapadtak.

A robbanás oly erős volt, hogy az egész épület megrendült, sőt a szobának menyezete is bedőlt.

Felesége és három kis gyermeke, akik a szomszéd szobában aludtak, az öriési detonációra fölébredve, besiettek és az asszony a rémes látványtól ajájtan összeesett. Az öngyilkosság híre egész Kolozsvárt nagy izgajmat kejtett.

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Családirto gyáros.

Budapest, július 3. Frankfurtban — mint onnan téviratozzák — megrendítő családi tragédia történt tegnap. Egy Guttman nevű előkező ötvenhét éves gépgyáros agyonlötöte feleségét s két felnött leányát, azután öngyilkossági kísérletet követett el. A jövés zajára bésiető cséledék őt még életben tájták és nyomban a kórházba szállitották, felesége és gyermekei azonban akkorra már kiszenvedtek. Guttman jómódu ember volt s csapadójával is a legjobb viszonyban élt s nem is sejtük, hogy miért követte el tettét.

Bombarobbanás Lisszabonban.

Budapest, július 3. Lisszabonban, mint onnan jelentik, az egyik utcakereszteződésnél bombarobbanás történt. A robbanás egy kis fiut, aki a bombát vitte és elejtette, darabokra tépett, egy munkás pedig súlyosan megsebesült.

Égő vasúti kocsi.

Budapest, jul. 3. Gréciban, mint onnan jelentik, ma reggel ötödfél órakor a stübingi állomásra egy tehervonat érkezett, amelynek egyik kocsija égett. Az égő kocsit kikapcsolták és egy melléksínparra viték. A kocsi-ban három jónak szenes tetemet tájták s az egyik ló ajatt egy Német Imre nevű, Magyarországból való löpölő feküdt eszémegethenül súlyos égési sebekkel. A löpölőt, aki ajgha fog éltben maradni, Grécba viték.

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

ületi telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

A „Debrecezen” szerkesztősége Darabos-u.7. Telefon 412.

CSARNOK Hermione.

Regény.

Irta **Thalmon Jozsef**.

26.

Nyájas estakonyokon gyakran megcsendült a csendez völgy felett bájos éneke, melyre mint varázspálca érintésére, minden más hang egyszerre elnémult, miként csalogány dalára a bokrok egyéb énekesei.

Egy ily alkalommal találta föl Melindát, a vrdasztársaitól eltévedt herceg, ki egyszerű vadászöltözetben követte sólyom madara röptét.

Egész lénye bámulásba volt esve, midőn e tündérlényt, bájait méginkább kitűnő idylli öltözetében megpillantá.

Mintha a görög mithoszbeli istennők valamelyikének, megtestesült alakját látná maga előtt, oly imádásszerű, néma tisztelettel tekintett hosszan rá.

Fekete haja mesterkéletlen gazdag fűrtökben folytá körül gyengén piruló arcát s hullámozó keblét, nemes homloka felett illatos mezei virágokból koszorút viselt, mely mint fejedelmi korona ékesíté őt.

Sőitét szemének lángtekintete egész hevével az elfogult vadászra szállt, s úgy különbözött ez ország hölgyei bádgyadt tekintetétől, mint a forró olasz nap e tartomány borult egéitől.

Kellemes elpirulás, mint lilium kelyhén a hajnali fény, futá át a leányka arcát, midőn őt végre az ifju vadász megszólította.

Valamint előbb külső bájai, szintugy meglepték most a herceget e pásztor leányka elmés feleletei.

Hirtelen nő a szerelem, néha egy tekintet elég örök lángot gyújtani a szívben, így történt ez a fiatal párral is.

Andalító képekben tévedezett tekintetük s minden az öröm ragyogó színében tűnt fel előttük.

Bármint igyekezett is utóbb a herceg, higgadtabb megfontolás után e rögtön támadt hajlamát legyőzni, nem állt az többé hatalmában, s ő végre engedve keble engalatlának, gyakran fölkereste Melindát az ezárt völgyben.

Mindankor közönséges vadász öltözetet viselt, s Arthurnak nevezte magát, a korona-herceg vadászai egyikének.

Minden újabb összejövétel alkalmával kétszerezve nőtt az egymás iránti hajlam szívükben. Egymás társaságában élvezték ők most a legboldogabb napokat, és egy szép órában örök hűséget esküdtek egymásnak.

Több hét folyt már így le, s ők mint jegyesek tekintetének a környéken.

Ekkor történt, hogy egy bizalmas együttlét alkalmával, megismertette magát a herceg szép kedvesével.

Melinda elszomorodott, de nem ijedt meg.

Ő oly forrón szerette már ekkor az egyszerű vadászt, hogy nem volt többé hatalmában szívét a hatalmas koronahercegtől elszakítani.

Oszkár mindent elkövetett kedvese megnyugtatóására s kérte őt, hogy kilétét még most apja és festvére előtt se árulja el. Ezután ismét örök hűséget fogadott neki s megígérte, hogy vágy Melinda fogja egykor országga trónját meglátte díszitei, vagy a koronapálca helyett később maga is pásztorbotot választani.

Az év virághavát az érlelő nyár váltotta föl; elrejtett völgyünkben mindenfelé vigáság és élénkség mutatkozott, mert a juhászok legtöbb örömműnépéhez, a nyíréshez tétettek előkészületek.

Folytatjuk

Szliács aczélfürdő. Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás beisó használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig. Felülmúlhatatlan verszegénység, sapkór, nőbajok, hátergine és idegbajok, beaulás ellen, átmenvedett betegség és erőse munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. Hódosy István hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécából 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó halragasok minden nagyobb vasuti állomások ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás és prospektust, utazás valamint lakás árked. veményről az elő- és időidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliácsra (Kólyom-megye)

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar kiralmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hővíz gyógyító is; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmű iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, 12 ön hölgyek és urak részére. Török- és márványfürdők; hőleg-, szénsav- és villamos; vízfürdők. — A fürdők kitűnő ered. mánnye használhatnak főleg csontbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek harutos esetében s akéti pangásoknál 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelé jutányos árak. — Gyógy- és zenedü minos Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

A „DEBRECZEN”

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

Készít a legrovidebb idő alatt és legjutányosabb árban mindenféle nyomtatványt.

NEVJEGYEK, Eljegyzési, Esketési és Báli meghívók elismert legjutányosabb árban.

Rutinirozott budapesti,

terjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi firodatulajdonos

„fizetéseképtelen“

vagy fizetési haladékokat kérő és cselekedben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvégzi, azt a legnagyobb lelkésszeretettel, minden szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Ügyvezetési esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgősen meghívásra azonnal jelentkezik. Wienben állandó képviselők tartók. Cím:

Fenyvessi Dávid

Ráday-u. 5. sz. Telefon 68-17.

Eladó

olcsó földbirtok

Nagyváradtól (Bihar-megye) 20 kilométer távolságra (Félix-fürdő mellett) Nagyváradtól máut vezet keresztül a birtokon, vasúti megállóhely a tanya kapuja előtt, összesen 563 kis hold (1000 □-es) tanyával együtt, ideálisan szép nyaralóhely, ebből 450 hold kitűnő szántó-föld, a többi legelő. Az átvételhez csak 25-30 ezer korona készpénz szükséges, a többi eladó előnyös feltételek mellett kölcsönképen juttatja a vevő rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást nyújt

Bányai András építőmester
Békéscsaba, Andrassy-utca 6. sz. alatt.

Betonkészítők és vállalkozók
figyelmébe!

Kotrógépen nyert

Sajókavicsot
és **Sajóhomokot**

bármely mennyiségben legjutányosabban szállít

Hóvics- és Homok termelési és értékesítő vállalat Miskolcson.

Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÈME
SZAPPAN

legjobb arkonos, 2-3 nap alatt tisztítja és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szepítő, mályfoltok, pattanások börtúra (Mitesser) ráncok, kiütések ellen.

Margit-Crème páratlan szer bőrpattanások, wimmek, arc- és kézörösződés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve, az rögtön felvesszi és es okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy mályfolttal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, nem száraz, az arc uem lesz fényes, azét nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Crème ára: nagy tégely 2 kor, kis tégely 1 kor. — Margit powder fehér, rózsaszín, crème színben 1-20 kor. Margit-szappan darabja 70 f. — Csakis akkor valódi, ha minden egyes doboz

Gutori Földes Kelemen gyógyszerész ARAD felirattal és címerrel van ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk!

Főraktár Debrecenben: Balás Ödön, Jónás és Jónás éreg, Kubek Sándor, Mihályos János, Mészáros Alfréd, Tóth Béla, Barócs Zsigmond [Hajdusóosztó] Ereczy Gábor gyógyszerész Hajdusóosztó.

GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ KOSARAT

minden körülményben és mennyiségben legelőnyösebben szállít az

Országos Központi Hitelszövetkezet

külföldi tartozó ipari és háziipari szövetkezetek

Beszerező és Értékesítő Központja

Budapest, VIII. József-körút 36.

Szétküldési telepek:

Kecskemét, Szépfalu, Zenta.



A magy. kir. földművelésügyi minisztérium megbízásából az állami szőlőtelep által kipróbált

Kochillin

szőlőmoly és gyümölcs-féregirtó anyag.

Elbonyult a legjobbnak az eddig ismert összes anyagok között. A szőlő virágzása idején egyszeri használat után minden pete, hernyó lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcsféreg ellen a legolcsóbb és leghatékonyabb anyag. **Ára klg.-ként 4 korona.** Minden kilogram 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 négyzetméter szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a firtókeletbőgrékbe mártogatjuk vagy az anyaggal ecseteljük: úgy két kilogramm egy katasztrális hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan gyümölcsre, emberre ártalmatlan. Megrendelhető az ár előzetes beküldése vagy utánvétel mellett a **Tóth-féle Kochillin szőlőmoly- és gyümölcsféregirtó-anyaggyár** központi irodájában, Budapest, VI. Eötvös-utca 14.

Részletes használati utasítás minden csomagban; számtalan elismerő levele tartalmazó prospektussal díjmentesen szolgálunk. Visszatérítőt kereszük



Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tapasztorkélmény a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütopora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, kázi és más egyéb tortákat, valamint mindenemü süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanília-csönek felel meg.

Kémcső használati utasítás minden csomagban. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Világtalálmány !!

Legalább 10 ezer korona évi kereset 4-5000 korona tőkével

Egy új világtalálmány terjesztéséhez, amely minden faluban, kisvárosban, nagyvárosban, kávéház, vendéglő, fűtődötelemek, iskolák és salonok örömmel vásárolnak.

Hajdu-megyében vezérképviselőt keresünk! Szakképzettség absolute nem szükséges! Ajánlatokat Világtalálmány jellegűre a lap kiadóhivatalába kérünk. Csak olyanok irjanak, akiknek a fenti tőkék megvan! A képviseletet esetleg több megyére is átadjuk megfelelő tőkével rendelkezőnek. **Kereskedő, hivatalnok, magánzó, vagy bármi vállalhatja a képviseletet.**

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Ráóczy-ut 42. szám.

teljesen újonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Kávéház a házban.

Szíves pártfogást kér a tulajd.

Vezető: Schloethaur Ferenc.

Walla József

Cementárú-gyár Részvénytársaság.

Monaklap-, jmkó- és cementárú gyár

Beton, vasbetonjés burkoló építési vállalat

Iroda kizárólag:

BUDAPEST, VII. Gizella-ut 3.

Alapítást 1878. évben.

TELEFON 90-90. és 145-90.

Gutmann Testvérek

közszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 88.

Előrendű porosz darab-, kocka és díszszen, szoba és konyhafűtőre.

Ostrau-dombraui darab-, kocka-, dísz és akaszén.

Ostrau mosott, gép- és kasánfűtési célokra, finom és durvaszemű kovacsosén.

Drenkovai szén, ipari célokra, saját gőzöndékekkel szállítva.

Ostrau-dombraui pirosén, öntő- és szivógázmotor célokra.

Ostrau-légszuszítószen, szobafűtésre

Ostrau-közszénbrikett, 3 kilogramos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez.

Minden vasut- és hajóállomásra szállítva.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek a kiadóhivatalban. Darabos-u. 7.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vestagabb betűvel 10 (tíz) fillér

Apró hirdetés előre fizetendő. Vékonylapú hirdetés díja máslapokban is beiktatható

Levélbeli tudakezadásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériatik.

Levelezés.
Nősröle csinos barna 27 éves keresztény felsőkereskedelmi iskolát járt vendéglős gyönyörű fekvésű fürdő helyen, nőül venne azon 16—24 éves szép uri leányt kinek K 10,000 készpénze van. Fényképpel ellátott levelet: „Mintaférfi“ jellege alatt Miskolczi főpostára kérek.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vaszon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és burok, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 695.

Cserébe adnám 15 éves kereskedelmista leányomat tisztességes házba hasonló fiu, illetőleg leányért. Családom nyelve német. Polgári, és felsőbb leányiskola, főgimnázium, főreáliskola helyben. Breuer Róbert.

Elsőrendű huspiazczal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigyár**, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szíves ajánlatok „Előnyös“ jelige alatt a kiadóhivatalába kéretnek.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u. 7. Telefon 412.

Tenke Biharmegye. Legolcsóbb és leghathatósabb vasas fürdők egyike, a nőbetegségek és vesebetegségekben eredő bajok gyógyítására. — Prospektus késszeggel küld a fürdő-igazgatóság.

Munkanélküli asszonyok, férfiak azonnal kitűnő munkához jutnak. Cím megtudható a **Kiadóhivatalban** délután 3—4 óra között.

Varrónő házakhoz ajánlkozik. Vidékre is elmegy. — Vigkedvű Mihály-utca 51 szám.

Kiadó szobák. Elegánsan burtozott, két egymásba nyíló, külön bejárattal emeleti szoba, akár egy, akár két ur részére, azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Allandóan

mellékkeresetként i

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55 ös postahivatalba „Universium“ jeligére beküldi. — Nem ügynökség.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

MOLL-FELE STUDLITZ-PÖR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírást fűnteti fel.

A Moll A.-féle **STUDLITZ-PÖRÖK** hatós gyógyhatásúak a legnagyobb **GYOMOR- és ALÉLET-BÁNTALMAN**, **GYOMOR- és ALÉLET-BÁNTALMAN**, **VERTEBRÁLIS** és a legkülönbözőbb **NŐI BETEGSÉGEK** ellen, a jeles háziasszonyok és orvosok által mindig nagyobb elismeréssel szerezett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítók törvényileg fenyítetnek.

MOLL-FELE SÓBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét fűnteti fel a Moll-féle sóborszesz nevezetesen a **MOLL-FÉLE SÓBORSZESZ** csillagos becsületes címszöveggel, és a megkülönböztető **szíves és a megkülönböztető** legismertebb népszerű.



Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legújabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásért és a pórtakra úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyével van ellátva.

MOLL A. gyógyszerész, 68. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9. Utca: megrendelések naponta posta-utánvét mellett küldetnek. A receptekben tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Eladó ürü lak és üres telek.

Egy szép uri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb szőlőház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. — Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

„Riska“ állatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer száj- és körömfájás sertésvész és barmfivész ellen. A m. kir. földm. miniszter által rend. engedélyezett.

Ára eredeti dobozban 3 kor.
Főelárusító Meller és Tsa
Budapest, Károly-körut 10. sz.



Hársfalva gyógyfürdő

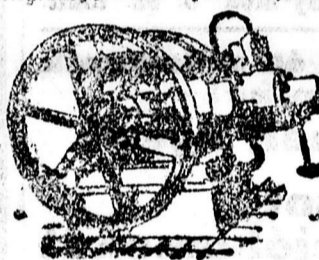
klimatikus gyógyhely.
Vasuti állomás, posta és térvirida. 200 méter magasságban fekszik a tenger sáma felett. **Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, ózonszám, **forrás- és fenyőerdők.** Kényelmes és csendes szállás, modern berendezés, hidegvíz gyógyintézet, sós és fenyő belégtörmek (Inhalatorium), savanyúvízes és vasas ásványvíz-kiadók, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. **Gyógyvíze kitűnő hatású** ködöbajok, malária (malaria), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépbetegségek, hólyaghurut specifikus a görvélves esort bántalmaknál. **Mindenféle ideg-bántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hipochondria, vérbajok, közvény, görvény, bujakór, delirium** **potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál** **Részesen felvilágosítással szolgál:**

a fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg-m.)



CLIMAX

legelőször és legújabb 3-70 l.p.
15-160 l.p.
legelőször és legújabb 60 l.p.
számos díjakat nyert. Üzemeltetés egyszerű és egyszerű. 1-2 ml. Alkalmazás zavartalan. Szám 1 — Pénzügyi felügyeleti engedély. Szám 1 — Pénzügyi felügyeleti engedély. Szám 1 — Pénzügyi felügyeleti engedély.



Baehrich és Társa
betétfűrészes motorgyári vállalkozás
Budapest, VI, Váci-körut 50/00



„Huzott drótzállal,
kb. 75% áram megtakarítás
Törhetetlen!
Magyar
Siemens - Schuckert - Művek
Budapest, VI. Teréz-körut 36“